

Motion till riksdagen 2024/25:2454

av Jennie Nilsson m.fl. (S)

Orättvisan i karensavdraget

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att avskaffa orättvisan i karensavdraget och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige är det enda landet i Norden med ett karensavdrag, ett avdrag på 20 % av vecko-lönen som dras när man anmäler sig sjuk till arbetsgivare. Karensavdraget infördes under de ekonomiska saneringarna efter 90-talskrisen men trots att ekonomin förbättras så har det funnits kvar som en systematisk orättvisa som slår olika för olika yrkes-grupper.

Arbetsstagare med flexibel arbetsplats och flexibla arbetsuppgifter tar ut färre sjuk-dagar och får med det färre karensdagar. För anställda som blir sjuka men som är bundna till en fast arbetsplats och fasta arbetsuppgifter som inte kan genomföras hemifrån så leder sjukdom till antingen sjuknärvaro på arbetsplatsen eller en ekonomisk förlust. Kort sagt – karensavdraget straffar de som inte kan arbeta hemifrån, och då särskilt kvinnor med låga inkomster. Fyra av tio svenskar och så många som sex av tio ensam-stående mammor går till jobbet trots att de är sjuka, enligt statistik från tidigare i år.

Under pandemin så avskaffades karensavdraget tillfälligt av den S-ledda regeringen för att det inte skulle finnas ett ekonomiskt incitament för anställda att inte sjukanmäla sig och på så sätt minska smittspridningen. Coronakommissionen konstaterade senare i sitt slutbetänkande att en otrygg sjukförsäkring och otrygga anställningar hade stor inverkan på smittspridningen. Pandemin visade tydligt hur orättvist karensavdraget slår emellan olika yrkesgrupper, och lärdomen borde vara självklar. Ingen ska behöva gå sjuk till jobbet. Ändå väljer många att jobba trots sjukdom. De vanligaste skälen till sjuknärvaro är att folk inte har råd att stanna hemma eller inte vill lämna kollegan i sticket.

Sjukförsäkringen är en grundbult i vårt samhällskontrakt. Reglerna för karens och sjuklön behöver en utformning som bidrar till att inkomstbortfall under sjukdom bärs på

ett mer solidariskt och fördelningspolitiskt träffsäkert sätt samt motverkar riskerna för sjuknärvaro.

Jennie Nilsson (S)

Aida Birinxhiku (S)

Arber Gashi (S)